

ŽUPANI OBČIN UPRAVNE ENOTE LENART

Datum: 28. 3. 2023

Številka:010-0001/2023

**Ministrstvo za javno upravo
Ministrica Sanja Ajanović Hovnik
Tržaška cesta 21
1000 Ljubljana**

Mnenje k predlogu o reorganizaciji upravnih enot

Spoštovana ministrica, gospa Sanja Ajanović Hovnik!

Župani občin Upravne enote Lenart smo se sestali na kolegiju županov, dne 27.3.2023, razpravljali smo tudi o predvideni reorganizaciji upravnih enot, kjer naj bi iz obstoječih 58-ih upravnih enot nastalo 12 upravnih enot, ostale bi postale izpostave. Sprejeli smo sklep, da predlagani reorganizaciji nasprotujemo iz razlogov, ki jih navajamo v nadaljevanju:

Upravne enote so bile ustanovljene leta 1995. Po območju in številu prebivalcev, ki ga pokrivajo, so si zelo različne, zato je nemogoče posplošeno govoriti o tem, da so neučinkovite, potrebne reforme oz. reorganizacije, ki bodo prinesle dodatne izboljšave. Zavedati se moramo, da so tako kot občine tudi upravne enote servis in v službi državljanov in državljanov. Upravna enota je ena redkih oblik državne uprave, ki je državljanom lahko dostopna, rešuje zadeve iz mnogih življenjskih področij in situacij, ki so za ljudi izjemnega pomena.

Morebitne reorganizacije upravnih enot se je nemogoče lotiti brez vključitve in sodelovanja občin, brez poznavanja razmer na terenu, analize dela in postopkov posameznih upravnih enot. Izkušnje iz preteklosti, kot je bila reforma FURS in centrov za socialno delo, dokazujejo, da reorganizacije ne prinesejo izboljšav, pomenijo dodatno centralizacijo, podaljšanje postopkov in čakalnih dob za rešitev zadev, zlasti pa oddaljenost storitev od državljanov. Predvsem pa pomenijo poslabšanje kvalitete življenja ljudi, nedostopnost do storitev in organov ter centralizacijo vseh oblik državne uprave v večja mestna središča. Kje je tukaj razvoj podeželja, ohranjanje poselitve podeželja in enakomeren razvoj regij?

V lokalnih okoljih občine, upravna enota, centri za socialno delo in druge javne institucije dobro sodelujemo, hitro in učinkovito rešujemo zadeve. Reorganizacijo, spreminjanje statusa in pristojnosti sedanjih upravnih enot v izpostave smatramo kot popolno omalovaževanje potreb prebivalcev, lokalnih skupnosti, degradacijo in podcenjevanje podeželskih okolij, njihovega pomena za razvoj Slovenije ter krepitev vloge mestnih središč. Sprašujemo se, ali je cilj tovrstnih reorganizacij in reform tudi praznjenje in depopolizacija podeželja? K temu tudi prispeva odmikanje in nedostopnost mnogih nalog in storitev državne uprave iz 58 upravnih enot, ki zadovoljujejo potrebe prebivalstva, v večja mestna središča, oz. nastanek 12 upravnih enot po vzoru statističnih regij, vse ostale pa bi postale zgolj izpostave in bi izgubile mnogo sedanjih pristojnosti. Oblikovanje upravnih enot po vzoru statističnih regij ne odseva dejanskih potreb prebivalcev nekega območja, ker je povezava ustvarjena umetno, administrativno.

Razvojna perspektiva slovenskih regij ni dobra. Skoraj vse statistične regije, predvsem pa najbolj podeželske, so izrazito razvojno ogrožene, z visokim indeksom razvojne ogroženosti: pomurska (172,5), podravska (133,4), in primorsko - notranjska (138,3), vir UMAR, 2020. Izjeme so osrednjeslovenska regija, z glavnim mestom, jugovzhodna Slovenija in Gorenjska. K razvojni ogroženosti ne prispevajo le gospodarska struktura in socialno stanje, ampak celotna infrastruktura, ki pomeni zadovoljevanje potreb prebivalcev, k čemur sodi tudi dostopnost do javnih služb, organizacij državne uprave, učinkovito reševanje zadev, kar upravne enote prav gotovo so. Reorganizacija 58-ih upravnih enot, ki zagotavljajo terensko pokritost Slovenije in dostopnost državljanom, v oblikovanje 12-ih upravnih enot, pomeni

močno znižanje splošnega življenjskega standarda in kvalitete življenja prebivalcev Slovenije, zlasti v nemestnem, podeželskem okolju. Po merilih Eurostata je 87,4 odstotka površine Slovenije podeželje; tam živi 75,2 odstotka vsega prebivalstva (vir Delo, 11. 11. 2020).

Načrtovana reorganizacija pomeni tudi močno znižanje standardov, ki jih razumemo pod pojmom učinkovita, racionalna in dostopna državna uprava. Po Zakonu o državni upravi za opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo upravne enote. Območja upravnih enot se določijo tako, da je zagotovljeno racionalno in učinkovito opravljanje upravnih nalog. Območje upravne enote praviloma obsega območje ene ali več lokalnih skupnosti. Z reorganizacijo bodo nove upravne enote teritorialno preobsežne z velikim številom prebivalcev, dejansko poznavanje terena pa je bistveno za učinkovito reševanje postopkov na upravni enoti, delo ne bo potekalo racionalno in hitro. Zaradi velikega povečanja števila zadev se bodo podaljšale čakalne dobe, gneča, kar pa je glavno, ljudje bodo izgubili tisto, kar sedaj imajo. S statusno spremembo sedanjih UE in uvedbo izpostav bodo državljani izgubili obliko organiziranosti, ki je dosegljiva na nekaj kilometrov in so zadeve rešljive v kratkem času. Pomemben dejavnik, ki govori proti reorganizaciji je nestrinjanje in nezadovoljstvo državljanov in državljanov.

Župani občin Upravne enote Lenart trdimo, da UE Lenart dela učinkovito, nima zaostankov tudi na najbolj izpostavljenih in občutljivih področjih, kot so gradbene zadeve in tujci. Prepričani smo, da dela v korist državljanov, občin in gospodarskih subjektov ter nudi ustrezno podporo pri reševanju za lokalno okolje in razvoj pomembnih zadev. Sprememba statusa Upravne enote Lenart v izpostavo, predstavlja za območje z 20.000 prebivalci veliko izgubo, za občine, državljane, gospodarske in druge subjekte. Pomeni degradacijo, siromašenje, nižanje standardov na mnogih področjih, nedostopnost, podaljševanjem čakalnih vrst in neučinkovitost, kar lahko potrdimo na podlagi pozitivnih izkušenj z delom Upravne enote Lenart. Predvsem pa dnevno ugotavljamo, da reorganizacija finančne uprave in centrov za socialno delo ni prinesla obljubljenih izboljšav in koristi za državljane, občine in poslovne subjekte.

Mnenja smo, da je uvajanje reorganizacije UE reševanje problemov »na pamet, za mizo«, brez opravljenih analiz na terenu in razgovorov z vsemi deležniki, kot so občine, upravne enote, gospodarski subjekti in drugi. Poudarjamo še, da »digitalna preobrazba« ne rešuje vseh problemov, marsikaj bo tudi v prihodnje potrebno opraviti na terenu, z ljudmi, predvsem pa z dostopnostjo storitev, kajti določen segment družbe bo vedno težko mobilen in ne bo obvladal digitalnih veščin.

Državljan iz Kuzme, Cerkvenjaka, Drežnice in Starega Trga imajo enake pravice in davkoplačevalske obveznosti kot državljani Ljubljane, Maribora, Kopra..., pa bodo z reorganizacijo upravnih enot imeli 30, 40 ali 50 km vožnje, da si uredijo gradbeno dovoljenje ali druge za njih pomembne življenjske zadeve. Kako bi na tako reorganizacijo upravnih enot reagirali meščani Ljubljane, če bi se za urejanje teh zadev morali peljati 30, 40 km ali več?

Reorganizacija in spreminjanje statusa sedanjim upravnim enotam z uvedbo izpostav ne pomeni racionalizacije, ampak dodatno birokratizacijo, centralizacijo, slabšo organiziranost in oddaljevanje storitev državne uprave od potreb državljanov in državljanov, občin, gospodarstva, nevladnih organizacij,... Ne verjamemo, da bo delo na novi upravni enoti, ki bi naj obsegala območja sedanjih UE Maribor, Ruše, Slovenska Bistrica, Ptuj, Pesnica, Lenart in Ormož potekalo učinkovitejše, bolj kakovostno, ker je teritorialno preobsežna - 2170 km² in šteje skoraj 328.000 prebivalcev.

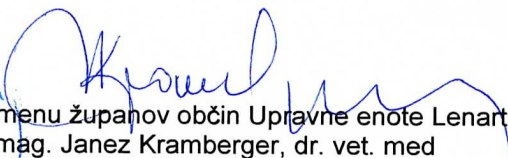
Spoštovana, gospa ministrica Sanja Ajanović Hovnik župani občin Benedikt, Cerkvenjak, Lenart, Sveta Ana, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Sveta Trojica v Slovenskih goricah odločno nasprotujemo reorganizaciji upravnih enot in uvedbi izpostav, kot je predlagano. Kajti, v Upravni enoti Lenart stvari delujejo. Pričakujemo dialog, široko javno razpravo, analize, vaš obisk na terenu, tudi na našem območju, vključitev občin in njihovih združenj v razpravo in soodločanje.

Spoštovana gospa ministrica, zavedajte se, da ima lahko predlagana reorganizacija upravnih enot zlasti za podeželske občine in njihove prebivalce razvojno daljnosežne negativne posledice, ki jih bo težko popraviti.

Pričakujemo korektno sodelovanje, vaš obisk na terenu, vključitev občin v razpravo in soodločanje, predvsem pa temeljit razmislek in analize pred tako pomembnimi odločitvami.

S spoštovanjem!

V imenu županov občin Upravne enote Lenart
mag. Janez Kramberger, dr. vet. med
župan Občine Lenart

Vročiti:

- Ministrstvo za javno upravo, ministrica Sanja Ajanovič Hovnik, Tržaška c. 21, 1000 Ljubljana
- Vlada RS, predsednik Vlade dr. Robert Golob, Gregorčičeva 20, 25, 1000 Ljubljana
- Poslanec Franc Breznik, Državni zbor RS, Šubičeva ul. 4, 1000 Ljubljana
- Združenje občin Slovenije, Dunajska c. 156, 1000 Ljubljana
- Skupnost občin Slovenije, Partizanska c. 1, 2000 Maribor
- Upravna enota Lenart, Trg osvoboditve 7, 2230 Lenart
- K zadevi